

РЕШЕНИЕ

№ 21975

гр. София, 01.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, III КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 11.10.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Десислава Корнезова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Петкова

Георги Бозуков

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **6466** по описа за **2024** година докладвано от съдия Георги Бозуков, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208- чл.228 АПК във вр. чл.63в от ЗАНН.

Образувано е по жалба на заместник-председателя на Комисия за финансов надзор, чрез К. К. С., срещу решение № 4097 от 31.08.2023 г. по н.а.х.д. № 8268/2021 г. по описа на СРС, 102 с-в. С решението е изменено наказателно постановление № Р-10-291 от 20.04.2021г., издадено от заместник-председателя на КФН и ръководител на управление „Застрахователен надзор”, като на осн. чл.53, чл.27 и чл.83 от ЗАНН, чл.16, ал.1, т.19 от ЗКФН вр. чл.647, ал.2 от КЗ на ЗД „БУЛ ИНС” АД е наложено административно наказание „имуществена санкция” в размер на 2 500 (две хиляди и петстотин) лева за административно нарушение на чл.108, ал.1 вр. чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 вр. § 1, т.51 от ДР на КЗ. Нарушението е преквалифицирано от такова извършено при условията на повторност по чл.108, ал.1 вр. чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 от КЗ вр. § 1, т.51 от ДР на КЗ, в такова по чл.108, ал.1 вр. чл.644, ал.1, т.2 от КЗ, като е намален размера на наказанието „имуществена санкция” от 2 500 (две хиляди и петстотин) на 1 500 (хиляда и петстотин) лева, а в останалата част горепосоченото наказателно постановление е потвърдено.

С жалбата се твърди, че решение от 31.08.2023 г. по нахд № 8268/2021г. по описа на СРС, 102 с-в е неправилно, защото фактът на повторността се установява във връзка с определяне размера на наказанието и не е част от фактическата обстановка по установяване на нарушението. Повторността е посочена в процесното наказателно

постановление като мотив за налагане на наказание на основание чл. 644, ал. 2 от КЗ и е елемент от процеса на индивидуализация на наказанието. Предвид изложеното, се иска решението да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго по същество, с което да бъде потвърдено изцяло НП № Р-10-291/20.04.2021 г. Претендират се направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в полза на КФН и за двете инстанции.

В съдебно заседание касаторът- заместник-председател на Комисия за финансов надзор ръководещ управление „Застрахователен надзор“ – редовно призован, се представлява от юрк. С.. Процесуалният представител моли съдът да отмени решението на СРС и да постанови ново, с което изцяло да потвърди издаденото наказателно постановление, по аргументи изложени в касационната жалба, които поддържа. Претендира разноски за двете инстанции.

Ответникът- ЗД „БУЛ ИНС“ АД – редовно призован, не се представлява.

СГП – редовно призована, представлява се от прокурор В.. Прокурорът моли съдът да уважи касационната жалба и да отмени решението на СРС като неправилно и незаконосъобразно.

Административен съд София - град, III-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационният съд, въз основа на събрания по делото доказателствен материал, обсъден в неговата цялост и взаимна връзка, намира жалбата за допустима, като подадена в срок и от надлежна страна. Разгледана по същество, същата е основателна.

Във въззивното производство първоинстанционният съд е установил, че на 27.11.2020г., около 16:30 ч., в [населено място], [община], [улица], В. С. С. е управлявал лекотоварен автомобил „Нисан Кабстар“ с рег. [рег.номер на МПС] (собственост на С. С. Д.), като се движел по главен път I-49. В този момент лек автомобил модел/марка „Рено Испейс“ с рег. [рег.номер на МПС], управляван от Н. В. Х., започнал маневра за завиване наляво, като при това бил ударен автомобилът „Нисан“ в предната му част и така настъпило пътнотранспортно произшествие (ПТП), при което автомобилът „Нисан“ получил щети по ляв мигач и предна броня. На мястото на инцидента пътната полиция съставила протокол № 1715839/27.11.2020г., в който било посочено, че управляваният от Х. лек автомобил е негова собственост, притежаващ застрахователна полица № BG/02/120001989679 по договор от 18.07.2020г. за застраховка „Гражданска отговорност“, сключен със ЗД „БУЛ ИНС“ АД, валидна до 23:59 ч. на 21.07.2021г.

С. С. Д. посетил офис на застрахователя в [населено място] и подал уведомление вх. № [ЕГН]/08.12.2020 г. за щета по застраховка „Гражданска отговорност“, като така уведомил ЗД „БУЛ ИНС“ АД за настъпването на застрахователното събитие (въпросното ПТП). По този повод била заведена преписка по щета № [ЕГН].

Приложени към преписката били и копия от свидетелство за регистрация на МПС - част I, свидетелство за управление на МПС на С. Д., контролен талон към СУМПС, удостоверение за техническа изправност със знак за ГТП, удостоверение от банка за наличието на банкова сметка, протокол за ПТП, копие на валидна застраховка „ГО“ за автомобила на виновния водач, както и подписано от Д. уведомление за

представените необходими документи за завеждане на щета.

От страна на застрахователното дружество бил извършен оглед на автомобила на 16.12.20 г. за което бил съставен и опис № 1 на щета и била съставена калкулация за щета № [ЕГН]/08.12.2020г., чийто размер възлизал на 247.63 лева.

На 14.12.2020г. от застрахователното дружество ЗД „БУЛ ИНС” АД бил съставен и доклад № 201003602101/14.12.2020г., с който било определено за изплащане обезщетение по заведената щета в размер на 247.63 лева.

На 12.03.2021г. лицето В. С. С. подало жалба-сигнал вх. № 91- 02-336/12.03.2021г., с която сезирал КФН във връзка със забавяне в изплащането на обезщетението по заведената от него щета пред застрахователната компания.

По повод сигнала, с писмо изх. № 91 -02-336/16.03.2021г. КФН уведомила дружеството-застраховател ЗД „БУЛ ИНС” АД за постъпилата жалба и изисквала представянето на определени документи по заведената щета, писмена справка и информация, както и копие от цялата преписка по щета № [ЕГН].

Юридическото лице ЗД „БУЛ ИНС” АД със свое писмо изх. № ОК-166143/23.03.2021г. (вх. № 91-02-336/24.03.2021г.), представило на КФН заверено копие от преписката по заведената щета № [ЕГН]/08.12.2020 г., както и копие от документа, удостоверяващ произнасянето на застрахователното дружество по образуваната щета. С платежно нареждане от 22.03.2021г. на В. С. С. била изплатена сумата от 247.63 лева, представляваща изчисленото обезщетение по щетата.

С ново писмо изх. № 91-02-336/25.03.2021г. КФН изисквала допълнително писмено становище, като със свое писмо изх. № ОК-183652/01.04.2021г. застрахователното дружество представило писмено становище.

Със заповед № 3-2/08.01.2021г., ръководещият управлението „Застрахователен надзор”, зам.-председател на КФН определил служители от управлението, които да съставят АУАН, като в т.1.2.2 бил посочен свидетелят В. Р. Ш..

След като проверил цялата документация по заведената преписка, свидетелят В. Ш. преценил, че са налице данни за административно нарушение, поради което на 08.04.2021г. съставил против юридическото лице ЗД „БУЛ ИНС” АД, в присъствието на упълномощен представител на дружеството К. Г. и на двама свидетели М. Д. и М. М., Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) № Р-06-271/08.04.2021г.. В него били отразени всички обстоятелства по извършената проверка, установените фактически данни по твърдяното административно нарушение, вкл. и тези по извършването му, отразено било описанието на нарушението с неговите обективни елементи, както и нарушените законови разпоредби. Прието е, че е нарушен чл.108, ал.1 от КЗ, защото дружеството не се било произнесло по заведената щета № [ЕГН]/08.12.2020 г. – да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, респ. мотивирано да откаже плащането, в законоустановения срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл.106 от КЗ, т. е. до 31.12.2020 г. (вкл.) (четвъртък - работен, присъствен ден) и административното нарушение е извършено на 01.01.2021 г. в [населено място]. Съставеният АУАН, подписан от актосъставителя и двамата свидетели, бил връчен на упълномощения представител на дружеството на датата на

съставянето му - 08.04.2021 г.

В срока по чл.44, ал.1 от ЗАНН ЗД „БУЛ ИНС“ АД не е подало писмени възражения. Въз основа на съставения АУАН № Р-06-271/08.04.2021г., на 20.04.2021г. заместник-председателят на КФН и ръководител на управление „Застрахователен надзор“ издал и процесното наказателно постановление № Р-10-291/20.04.2021г., в което били описани всички обстоятелства по проверката и по извършването на административното нарушение, неговите обективни елементи, вкл. времето и мястото на извършването му, като било прието от наказващия административен орган, че е налице административно нарушение на чл.108, ал.1 от КЗ, извършено при условията на § 1, т.51 от ДР на КЗ – повторност, тъй като с наказателното постановление № Р-10-382/08.04.2019г., издадено от зам.-председателя на КФН и ръководител на управление „Застрахователен надзор“, ЗД „Бул инс“ АД е било санкционирано за административно нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ с налагане на административно наказание „имуществена санкция“ от 2 000 (две хиляди) лева. Това НП е било потвърдено с решение № 237557/08.10.2019г. на СРС, НО, 107-ми състав по н. а. х. дело № 8192/2019г., влязло в сила на 06.10.2020 г. и с настоящия санкционен акт на застрахователното дружество било наложено административно наказание „имуществена санкция“ от 2 500 (две хиляди) лева на осн. чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 от КЗ. Процесното НП било връчено на 26.04.2021г. на нарушителя с писмо с обратна разписка.

Въззивният съд стигнал до извода, че при съставяне на АУАН и издаване на НП не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, водещи до опорочаване на същото и ограничаващи правото на защита на нарушителя.

Въз основа на установената фактическа обстановка, първоинстанционният съд приел, че ЗД „БУЛ ИНС“ АД е осъществил състава на административно нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ, защото не е изпълнил задължението си в законоустановения срок от 15 (петнадесет) работни дни от получаване на всички изискуеми документи да се произнесе по който и да било от предвидените начини - да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума (чл.108, ал.1, т.1 от КЗ), или мотивирано да откаже плащането по претенцията (чл.108, ал.1, т.2 от КЗ), заявена от увреденото лице.

В тази връзка обаче, СРС е счел, че неправилно е приложена санкционната разпоредба на чл.644, ал.2, предл.2 вр. ал.1, т.2 от КЗ за извършеното административно нарушение, като наказващият орган „е излязъл извън рамките“ на правомощията си по чл.53, ал.2 от ЗАНН и е приел за първи път в издаденото наказателно постановление, че нарушението е извършено повторно по см. на § 1, т.51 от ДР на КЗ в рамките на една година от влизане в сила на 06.10.2020г. на НП № Р-10-382/08.04.2019 г., с което дружеството е санкционирано за същото по вид административно нарушение. По делото се установило, че актосъставителят В. Ш., въпреки наличието на данни от информационните масиви на КФН за влязлото в сила предходно НП, никъде в Акта за установяване на административно нарушение не е посочил процесното административно нарушение да е извършено в условията на повторност, докато в процесното наказателно постановление било отбелязано, че нарушението е извършено при условията на повторност. По арг. от чл.53, ал.2 от ЗАНН не било допустимо с

наказателното постановление, което е санкционен акт на административна юрисдикция, за първи път на нарушителя да се предявяват нови факти, свързани с неговата отговорност, вкл. и такива, обуславящи по-тежка наказуемост на деянието, които въобще липсват в съставения АУАН, който освен установителна и сезираща, имал и обвинителна функция. Отбелязано е, че административното обвинение представлява единство от факти и нарушени законови разпоредби, като законът не допуска едва в производството пред наказващия орган по налагане на наказание - вторият етап в рамките на извънсъдебната фаза на започналото административнонаказателно производство след първия (този по установяване на нарушението), обвинението да се допълва с нови факти, които водят и до едно по-тежко наказание за нарушителя. Повторността, и това ясно и трайно било застъпено в нашата наказателноправна теория и практика, винаги се явявала елемент от обективната страна на по-тежко наказуеми престъпления или административни нарушения. И затова такова „допълване на факти” законът не допускал, а практиката на съдилищата, която приема, че повторността е преценка относно налагането на наказанието е в противоречие с основни и фундаментални принципни положения в наказателното и административно-наказателното право (учението за престъплението и неговите обективни белези, съотв. за административното нарушение и неговите обективни особености), поради което нито може да се споделя, нито да се прилага, т. к. е в разрез с правни принципи.

По съображенията, изложени по-горе, съдебният състав на първата инстанция приел, че наказателното постановление следва да бъде изменено в частта относно основанието за налагане на административното наказание „имуществена санкция” и следвало да бъде приложена разпоредбата на чл.644, ал.1, т.2 от КЗ вместо разпоредбата на чл.644, ал.2, предл.2 вр. § 1, т.51 от ДР на КЗ, т. е. отговорността на жалбоподателя е необходимо да бъде ангажирана по основния състав на санкционната разпоредба по смисъла на чл.644, ал.1, т.2 от КЗ, защото такова обвинение му е било предявено със съставянето и връчването на АУАН, а това било възможно чрез преквалифициране на нарушението по основния състав (чл.84 от ЗАНН и чл.337, ал.1, т.2 от НПК).

Обжалваното решение е валидно и допустимо, но неправилно.

Неправилен е доводът на СРС, на който основава своят краен правен извод.

Настоящата инстанция приема за доказано от обективна страна, че при условията на повторност - в едногодишен срок от влизането в сила на 06.10.2020 г. на наказателното постановление № Р-10-382/08.04.2019г., издадено от зам.-председателя на КФН, ръководител на управление „Застрахователен надзор”, ЗД „БУЛ ИНС“ АД е бил санкциониран за административно нарушение по чл.108, ал.1 от КЗ с налагане на административно наказание „имуществена санкция” от 2 000 (две хиляди) лева. НП е потвърдено с Решение № 237557/08.10.2019г. на СРС, НО, 107-ми състав по н. а. х. дело № 8192/2019 г. ЗД „БУЛ ИНС” АД е реализирало отново на 01.01.2021 г. в [населено място] административно нарушение от същия вид по състава на чл. 108, ал. 1 от КЗ със забавеното си произнасяне по щета № ВГ/02/120001989679, като по нея е било заплатено застрахователно обезщетение на застрахованото лице в размер на 247.63 лева, извън законовия срок до 15 (петнадесет) работни дни – или най-късно до 31.12.2020 г. включително. Осъществен е административнонаказателен състав по чл.

108, ал. 1 от КЗ чрез бездействие. Застрахователят е бил длъжен да се произнесе по претенцията по сметата по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 – 3, 8 – 10 и 13 – 18, раздел II, буква "А" от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като: 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането. Административното нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ е от категорията на продължените административни нарушения, а в случая е извършено на 31.12.2020 г. (първата дата след изтичане на срока за произнасяне – изчислени на базата 15 (петнадесет) работни дни). Съставът се осъществява непрекъснато до преустановяването му – в случая на 23.03.2021г., когато е платено обезщетението на застрахованото лице. Приложим е срокът по чл. 108, ал. 1 КЗ, а нарушението се състои в неспазването му от ЗД „БУЛ ИНС“ АД, което е следвало да се произнесе не по късно от **31.12.2020** г. (включително), като определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано откаже плащането. В случая сумата е изплатена със закъснение от близо от три месеца. Осъществено нарушение е формално, без да е необходимо да е настъпил съствавомерен резултат.

Съдът следва да отбележи, че повторността е елемент от правната страна на нарушението, а не от фактическата, поради което не може да се изисква от актосъставителя да обективира това обстоятелство в АУАН, защото не винаги то може да му е известно. Ролята на актосъставителя е да констатира установеното на момента нарушение, а само в правомощията на административно-наказващият орган е да прецени дали е налице нарушение и извършено ли е то в условията на повторност. В наказателното постановление повторността следва да бъде обективирана и съобразно липсата или наличието ѝ да бъде определен размерът на наказанието, което следва да се наложи на нарушителя. Предвид обстоятелството, че отговорността на юридическите лица е обективна (безвиновна), субективната съствавомерност на деянието не следва да бъде обсъждана въобще. Касателно наложената на жалбоподателя имуществена санкция от 2500 лева на основание чл. 644, ал. 2, пр. 2 вр. ал. 1, т. 2 от КЗ, е определена при правилно приложение на материалния закон за деяние, извършено в условията на повторност, съразмерно на обществената опасност на нарушението и предвид обстоятелството, че произнасянето е настъпило едва след започването на проверката от КФН и след жалбата на засегнатото лице. Естеството на нарушението, важноста на засегнатите обществени отношения, свързани с реализирането на основни права на застрахованото лице като страна по застрахователното правоотношение, обстоятелството, че нарушението е продължавало да се извършва близо три месеца, мотивират съдебния състав да приеме, че случаят не може да бъде квалифициран като маловажен по смисъла на чл. 28 ЗАНН.

По изложените съображения касационният състав счита, че атакуваното решение е постановено при неправилно приложение на материалния закон, поради което същото следва да бъде отменено. Доколкото пред районния съд са събрани всички относими по делото доказателства за извършено

административно нарушение на посочения законов текст, след отмяна на атакуваното решение следва да се постанови друго, с което да се потвърди процесното наказателно постановление, тъй като няма допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, правилно е приложен материалния закон, а наложената глоба е близо до минимално установените предели.

При този изход на спора на касатора следва да му бъдат присъдени направените по делото разноски за двете инстанции в размер на сумата от 160 лева.

Водим от гореизложеното и на основание чл.221, ал.2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 4097 от 31.08.2023 г. по н.а.х.д. № 8268/2021 г. по описа на СРС, 102 състав, като вместо него постановява:

ПОТВЪРЖДАВА Наказателно постановление № Р-10-291 от 20.04.2021г., издадено от заместник-председателя на КФН и ръководител на управление „Застрахователен надзор”.

ОСЪЖДА ЗД „БУЛ ИНС” АД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисия за финансов надзор с адрес: [населено място], [улица], направените по делото разноски в размер на сумата от 160 /сто и шестдесет/ лева.

Решението е окончателно.